Universal Declaration of Human Rights_in Lhoket-Lhomi language

जम्लीङ्क्वीन्गी कोल़ीमी वाङ्ज्ये घम्ज्य

गोमा चावदी

कोलीमी ढोङ्बे मिजाङ रिरीगी सिम्बे नाङन येप्पे नोक्सम, थोङ् छ्यीम्मु इज्यत धाङ् वाङ्ज्य दिबल येप्पे छ्यप्स्याक् दि साजम्बुलिङ्दु राङ्मेन, ठिम्च्येत् धाङ् स्यीव दिवगी साप्तेन् हिम्ब झ्यीनी,

कोलीमी वाङ्ज्य घायेत्ल स्येन्दोङ् धाङ् मिमाङ्लीङ्स्यीगी साम्लोल च्येन् योङदी आयेक्पे लेगी डेबुदिगी बेत् । मिमाङ्लीङ्स्यी दि ज्यिबङाङ मिप्प सोस्से रिगो उनि सिम्बे नेब लप्च्ये थोप्केन्गी राङ्मेन् खेज्ये नेबे रिगो मिस्सीर घायेत्ल येक्केन् बेत् ।

स्येन्दोङ् धाङ् डेम्बगी दुक्स्यी ताङ्ढाब झ्यीनी लोमित्तीये छ्यीस्सनी कोलीमी ड ल लोङ्दु मिच्चीच्येल ठिम्लुगी लम्ज्यीत्नी कोलीमी वाङ्ज्य सोदु मात्चीकामीक् येक्केन् झ्यीनी

ज्यागाक् घायेत्गी घुङ्दु दगुनाम्बुगी धम्जीक्की डित्तोक्दी डम्बोक्म मत्सेकामीक् झ्यीनी मिमाङ्गी राङ्मेन्गी वाङ्ज्य घायेत् धाङ् कोलीमीछ्योगी भुमुगी आताक्तु वाङ्ज्य डन्ड डन्ड लप्न मिजी ज्युर्व झ्युङन किप्प ज्याबगी लेलुङ् स्यो डेम्ब झ्यीनी ।
छ्योज्येङ्गम्लीङ्स्यीगी सदस्य दिबे जम्लीङ् ज्यागाक् पोङ्जे दगुल कोलीमी वाङ्ज्य, सोस्से राङ्मेन् थोप्न छ्योज्येङ्गम्दु डोस्यीङ् च्येम्मे वाङ्ज्यदी चाछ्यीम्मुल नेगेन् झ्यीनी ।

छोक्तेन् छ्यीम्मु दिगी ज्यागाक्की मिस्सीर घायेत्गी थोक्ल धेन् डुबल मिमाङ्लीङ्स्यील थोबे वाङ्ज्ये घम्ज्य स्याङ बेत् । हिगी धेन् डुप्च्येल मि रिरी धाङ् मिमाङ्पोङ्जे छिगाङ् च्यिक्ताङ् च्यिक्ल लोप्कोकेन् बेत् । हिन्दुक् झ्यीबे लोप्से लम्ज्यीत्नी हिगी वाङ्ज्य धाङ् राङ्मेन् घायेत् ज्यागाक् नाङ्दु उनि छ्योज्येङ्गम्लीङ् साक्की मिस्सीरकी वाङ्ज्यल खुच्य धाङ् घोम्ब योबल टेत् च्येप्पे रिगो योङ्गेन् बेत् ।

थो धाङ्बु १

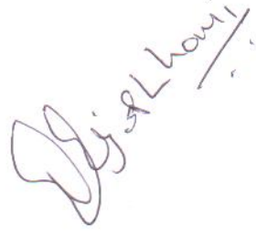
वाङ्ज्य धाङ् मि थोङ् छ्यीलेक्ल तेन कुरीक्कराङ् आमे ढोप्पनी किजेक्नी राङ्मेन् धाङ् वाङ्ज्यदी डस्सी डस्सी खुन्न योङ्गेन् बेत् । उब घायेत् स्यिरप् रिक्प ढोप्पे नाङ्नीराङ् खुन्न किगेन् बेत् । उगो झ्यिनी च्यिक्ताङ् च्यिक्ल आज्यी नुमु तोदो मिङ्बुगी धम्जीक् स्योक्कोकेन् बेत् ।

थो डिब २

ज्यीत् कीन्, मि छेन, फोलो मोलो, केच्योक्, छ्याप्स्याक्, ज्यारीम्, साम्ल नामीनाजो, ज्यासीम्, मिमाङ्लीङ्स्यीगी छ्यारप्, ज्यु नोर, किब 'स्यीव डस्सी घन्डे लम्ज्यीत्नी इ दम्यीक् मिप्प मि छाङ्मल हिगी घम्ज्य स्याडे नाङ्ल छीप्पे वाङ्ज्य धाङ् राङ्मेन् थोप्केन् बेत् ।
धिले ल्हाक्म ज्यारीम्, 'सोस्से वाङ्ज्ये 'साज्य, ज्यागाक, फायुलुङ्ब देक्केन् मि एन् धाङ्बुनी छ्यावे लुङ्बे टोरीम् , टोलु, छ्यीङ्गोरकी पेङ्काङ्की होक्ल देप्पे ढिक्नी दम्यीक् मित्झ्यीक्केन् बेत् ।

थो 'सुम्ब ३

मि कुरीक्ल राङ्मेन्गी मिजी धाङ् स्यिव दिव गव किप्पल रोक्चप्की वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

थो स्यिब ४

मि सुला अक् ंला ल स्योत्तु मित्चीक्केन् बेत् । उन्दुक् भ्यीबे मिजोङ् धाङ् लाबोव नोज्येगी टो मिक्योङ्गेन् बेत् ।

थो ङाब ५

मि सु ला अक् मिजील नारु नस्सी, लिल किम्स्यी, आयेक्प, मेम्बीत् धाङ् मिप्सेक्की लेमु मिक्योङ्गेन् बेत्।

थो ढुक्प ६

साप्ज्य घल फिन्ना अक् ठिम्लुगी लम्ज्यीत्नी मि रिम्बुर छ्यी हिम्बे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

थो दीम्ब ७

ठिम्गी होक्ल कुरीक् देक्कोकेन् बेत् । ठिम्ल मि कुरीक्क दम्यीक् मिप्प डस्सी डस्सी योङ्गेन् बेत् । ठिम्ल चिन कुरीक्ल दम्यीक् धाङ् इम्ज्येत् मिप्पे लेग भ्यीक्कोकेन् बेत् । दम्यीक् धाङ् मेम्बीत् उनि रोराङ्गी मि धाङ् डे मि सिन्न दम्यीक् भ्यित्तु चीक्केन्गी डेम्बे डल ठिम् माथोबे छ्योल लोङ्न वाङ्ज्य थोप्तु चीक्केन् बेत् ।

थो ज्येप्प ८

मि रिरील ठिम्लु आम धाङ् ठिम्गी नाङ्ल छिप्पे राङ्वाङ्गी होक्ल मत्तेप्पे मिङेन् डङेन् साम्गोन्गी डल स्युक्छ्यीम्मी स्युङ्गी ठिम्काङ्नी ठिम् स्याङ्न दुम्बराङ्गी वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।

थो गुब ९

मि सु ला अक् नेजेक् घाङ्बु मिसुङ्केन्, नुक्राङ्ल नाक् मिप्पल चेन्ल मिक्उप्केन् उनि ज्यागाक्नी दिक्न मित्तोङ्गेन् बेत् ।

थो च्युब १०

मि रिरील मिप्सेक् धाङ् डेन्डगी नाक् काप्न येत्न ठिम्च्येत् भ्यीप्पे याङ्ल ठिम्काङ् दिगी राङ्मेन् टेक्न इप्स्येङ् पिक्न तिक्कोकेन् बेत् ।

थो च्युज्यीक् ११

(१) छ्येप्प फोक्केन्गी नाक् घबे मि रिरील सोस्से रोक्चप्की ढिक्ल लाक्च्य घायेत् तेन्न युव पिक् पिक् थुक्ल नाक् मिफोक्पे वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।

(२)मि सु ला अक् ज्यागाक् धाङ् छ्योज्येङ्गम्गी ठिम्गी नाक्पेन्ल मास्याम्बे याङ्ल उन्दुक् भ्क्यीबे मिल चेन्ल मिक्लुक्केन् बेत् ।

थो च्युन्नी १२

मि सी इ मिल सोङ्ज्येमे केच्य, ढोङ्ब, खिम् , इक्च्य धाङ् छ्यालुदुप्स्यीदील ठिम्ल मिक्न घल हिन्न हिन् हाम्नोर स्येक्न मिङेन् मित्भ्क्यीक्केन् बेत् । मि सी इ मिजील यस्सेङ् योङल आयेक्प मित्भ्क्यीक्केन् बेत् । सु ला अक् मा पोप्केन्ल ज्यु लुप्केन्ल ठिम्गी लम्नी गो घुक्दु चीक्केन् बेत् ।

थो च्युक्सुम् १३

१. मि सु ला अक् सोस्से ज्यागाक्की नाङ्ल फाल छुल डोज्ये धाङ् देक्की थेस्सदु राङ्मेन्ल देच्येगी वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।
२. मि सु ला अक् सोस्से ज्यागाक् लो तोङ्ज्ये धाङ् लोक्न डोज्येमे वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।

थो च्युप्स्यी १४

१. मि सु ला अक् स्येन्दोङ् धाङ् मेम्बीक्नी छ्यिज्येल ज्यागाक् घन्दील हिन्ना अक् फिन्न देच्येमे वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।

२. ज्यारीम्गी ढिक्ल मेम्ब लेस्यीङ्मे डेम्ब धाङ् ज्यागाक् काङ्ज्यीक्पे पोङ्जे धेन् उनि ठिम्गी ढिक्नी थिप्पे खाम्ज्युल हिन्दुक् भ्क्यबे वाङ् मिथोप्केन् बेत् ।

थो च्येञ्ज १५

१. मि सु ला अक् ज्यासीम्गी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।
२. मि सु ला अक् नेजेक् घाङ्बु ज्यासीम् दिनी या मित्टेगेन् बेत् । मि सु ला अक् ज्यासीम् ज्युर्च्येमे वाङ्ज्य दिनी या मित्टेगेन् बेत् ।

थो च्यिरुक् १६

१. नेस्स मिम्छारे छ्योगो भुमुल ज्यीत् कीन् , ज्यासीम् धाङ् छ्याप्स्याक्की दम्न मेम्ब सिम्ब स्योरे छ्येङ्गी ढो दम्ज्ये धाङ् भालीन् भ्क्यन ढोङ्ब चाव चुक्च्येगी वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् । रोसोल भालीन् भ्क्यप्पे याङ्ल, भालीन् भ्क्यनी छ्योबु छ्युङ्मे धम्जीक् येप्पे याङ्ल वाङ्ज्य डस्सी डस्सी थोप्केन् बेत् ।

२. नाम, माक्प डिक्कराङ्गी धेच्यो धाङ् राङ्मेन्ल भालीन् भ्क्यन तिक्केन् बेत् ।
३. ढोङ्ब हिगो मिमाङ्लीङ्स्यीगी साप्तेन् नाम्ब च्यिक् बेत् । उगो भ्क्यनीग ढोङ्ब दिगी मिमाङ् पोङ्ज धाङ् ज्यागाक्नी रोक्चप् थोबे वाङ् लिङ्गेन् बेत् ।

थो च्युप्तीन् १७

१. मि सु ला अक् सोसोराङ्गी, मि योङ्मा दिबे काङ्ज्यीक्ल ज्यु च्यलाक् स्योक्च्ये वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।
२. मि सु ला अक् सोसोराङ्गी ज्यु च्यालाक्नी या मित्टेगेन् बेत् ।

थो च्याप्च्येक् १८

मि सु ला अक् रोराङ्गी सिम्बे नेब खेज्ये धाङ् धेप्पागी छ्याप्स्याक् लिन्ज्येमे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् । हिगी नाङ्गी धेन् डोमदी सोस्से दम्बागी छ्याप्स्याक्, रिगो, ज्युर्च्येमे राङ्मेन्, सोस्सोराङ्, उनि मि योङ्मादाङ् डिक्न स्युङ्गी साल छ्येक्या दुङागी वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् । सोस्से धेप्पागी छ्याप्स्याक् साम्ज्ये, लोप्च्येगी राङ्मेन् थोप्केन् बेत् ।

थो च्युर्कु १९

मि सु ला अक् राङ्मेन्ल सिम्बे केच्य स्येच्ये धाङ् लप्च्येगी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् । हिगी नाङ्ल मि योङ्मे होक्ल स्योन्न धाङ् ज्यिक्टाक् लाङल मेम्ब सोस्सोराङ्गी सिम्बे केच्य स्येच्ये थोप्केन् बेत् । उनि हरुङ् स्येत्तम् नामीनाजो हाघोज्ये धाङ् पार ज्याक्पे वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।

थो डिस्यु २०

१.मि रिरील पाम्बोक्म, लेबोक्म भ्रिंयन स्यीवल भप्न छोक्प देच्ये उनि पोङ्ज सेन च्योङ्ज्येमे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

२.मि सु ला अक् पोङ्जल देप्पल रोगी धेप्प मेब मिक्की मिक्की खेराक्की लुक्च्ये मिथोप्केन् बेत् ।

थो डिस्यु चाज्यीक् २१

१. मि रिरील सोस्सोराङ्ल लोल डोये पेम्बु दम्न तोङ्ज्ये धाङ् दम्बे पेम्बुगी लम्ज्यीत्नी ज्यागाङ्गी पेङ्काङ्ल खेप्पे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

२. मि रिरील सोस्सोराङ्गी ज्यागाक् स्युङ्गी लेल स्युन ले भ्रिंयच्येमे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।
३. स्युङ्गी ज्यागाक् च्योङ्ज्येमे साप्तेन्दी मिस्सीरकी धेस्सल पिब योङ्गेन् बेत् । हिगी ढिक्ल भोर ढाङ्बोक्म चाव चुन सोसोराङ्गी धेप्पागी पेम्बुल भोर बिन्न दम्ज्येमे वाङ्ज्य मिस्सीरल योङ्गेन् बेत् ।

थो डिस्यु चान्नी २२

मिमाङ् ढोङ्बे याल्लाक् च्यिक् हिम्बे लम्नी मि रिरील मिमाङ् रोक्चप्की वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् । मिस्सीर रिरील ज्यागाक् नाङ्नी याङ्न छ्योज्येङ्गम्गी किदुक्की लम्नी ज्यागाक्न येप्पे ज्यु नोर छाङ्मल तेन सोसोराङ्गी मिजील नाछाङे सम, स्यीवदीव, किप्कीप् ज्याज्यागी मिजी थोबे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

थो डिस्यु चाक्सुम् २३

(१) मि रिरील सोसोराङ्गी आल छाये धेप्पागी छ्यांक्ले दम्न ले भ्रियच्ये धाङ् लेमीक् खुमीक्नी थार्व थोप्च्येगी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

२.मि रिरील छ्यांक्ले च्यिक्प च्यिक्प भ्रियक्केन् उबल दम्यीक् मत्भ्रयीब लाबप् डस्सी थोबे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

(३) छ्यांक्ले भ्रियक्केम्ब मि रिरी धाङ् रोगी मिजाङ्गी ढिक्ल कोलीमिल गेबे च्यिब भ्रयम्ब धाङ् मिजी पिक्पल गेबे डालाक् मिमाङ्लीङ्स्यीन येप्पे ठिम्ल डिक्पे पोदाक् थोप्च्येगी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

४. मि रिरील सोसोराङ्गी रोक्चप्की ढिक्ल लेमे पोङ्ज सोज्ये धाङ् उगी नाङ्ल देक्न ले भ्रियच्येमे वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।

थो डिस्यु चाप्स्यी २४

मि रिरील छ्यांक्लेल स्युनी गेबे पिद धाङ् सस्स, देस्स, डे सोस्स, थाङ् सोज्येमे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

थो डिस्यु चेङा २५

(१) मि रिरील रोराङ् धाङ् रोराङ्गी मिजाङ् ज्याबोव थाङ्बोव योङ्ज्येल सम सज्ये, थुङ्ज्ये, घोलाक् , खिम् , मेन् ,कालगेज्येक् ,टो ज्यीत्ल पिबे गेबतोक्प दिब कुरीक् छाङ्न बे छ्यिलीगी मिजी पिक्पे वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् । हरुङ्द नव, छ्याव,फोरेङ, मोरेङ, गेङ्गेन् गेम्मु ,लेमिप्प धाङ् अप्ल उप्की मित्दीगेन्गी धील ज्युनोर मिप्प मिजील घाक्सी भ्रयुङ्न रोक्चप्की वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

(२) आम धाङ् फाङ्गी भिजल भ्रयम्ब चिदुङ् दगु थोप्कोकेन्गी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् । भालीन् भ्रयीन किबे भिजभीरुक् धाङ् भालीन् मत्भ्रयीबल किबे भिज भिरुक् दिब कुरीक्ल मिमाङ्लीङ्स्यीगी टोल येप्पे वाङ्ज्य थोप्केन् बेत् ।

थो डिस्यु चारुक् २६

(१) मि रिरील इगी डोक्च्ये थोप्केन्गी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् । नुङ्स्योला अक् किलास ज्येत् नि च्यु साक्ल पेन्स्याक् मुन्डा जप् मिक्कोकेन् बेत् । स्यिरप्, रिक्प, लाक्स्यीगी इगी डोक्च्ये कुरीक्ल थोप्कोकेन् बेत् । किलास च्युन्नी च्युक्सुम्नी यल्ल पिएचडी साक् डोक्च्येमे वाङ्ज्य कुरीक्ल थोप्कोकेन् बेत् ।

(२) इगी डोक्च्येमे ज्युर्वगी वाङ्ज्यदी कोलीमी किजेक्नीराङ् लिन्न योङ्गेन् भ्रियनी हिगो मि रोराङ्गी राङ्मेन्गी ढिक्ल योङ्गोगेन् बेत् । इगी डोक्च्येम दिगी ज्यागाक् घायेत् ज्यीत्, सोस्से छ्याप्स्याक्की घुङ्दु डिन्दीक्म थीन्डीक् धाङ् च्यिक्ताङ् च्यिक्ल दगु योङ्ज्येल लेग भ्रयीक्केन् बेत् ।

(३) सोसोराङ्गी भिजभिरुक्ल घन्दुक् भ्रिंयबे इगी लोप्केन् सिन्न दम्ज्येमे वाङ्ज्यदी भिज किगेन्गी पाब धाङ् आमल योङ्गेन् बेत् ।

थो डिस्यु चाप्दीन् २७

१. मि रिरील सोसोराङ्गी लुङ्बे टोरील्त जोम्ज्ये, काबप् रिक्प खेज्ये, धाङ् यस्सेन् किच्य योङ्गेन्गी लेग घायेत् घोम्ब योप्च्येगी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

(२) मि सुला अक् रोराङ्गी स्याङे स्यिरप् रिक्प तेङ्यीक् धाङ् ल्हारीबे स्याङे लाक्स्यीनी थोबे खिब घायेत् रोङ्ज्येगी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

थो डिस्यु चाप्च्येत् २८

मि सु ला अक् हिगी घम्ज्ये नाङ्गी वाङ्ज्य धाङ् राङ्मेन् घायेत् छाङ्म थोप्च्येल मिमाङ्लीङ्स्यी धाङ् छ्योज्येङ्गम्गी लुसे टोगी वाङ्ज्य योङ्गेन् बेत् ।

थो डिस्यु चार्कु २९

(१) मि सु ला अक् सोसोराङ्गी लुङ्बे मिमाङ्गी थोक्ल गेन् छ्यिम्मु योङ्गेन् बेत् । उन्दुक् भ्रिंयबे मिमाङ्लीङ्स्यीगी घुङ्दु देक्नी मेन्द कोलीमी राङ्मेन् धाङ् दुम्बराङ्गी ज्युर्व योङ् छुगेन् बेत् ।

(२) सोसोराङ्गी वाङ्ज्य धाङ् राङ्मेन् खेबे याङ्ल मि स्येम्मागी वाङ्ज्य धाङ् राङ्मेन्ल खुच्य भ्रिंयक्केन् बेत् । मिस्सीरकी नेरीक् ठिम्लु, स्युङ्गी लुस, धाङ् मिस्सीर रिरी किदुक्ल ढिवल गेबतोक्प घायेत् लिम्बे याङ्ल स्युङ्गी ठिम्ल गन्दीक्म भ्रिंयन काल चिन ठिम्गी होक्ल देक्केन् बेत् ।

(३) हिगी वाङ्ज्य धाङ् राङ्मेन् घायेत् हिगो जम्बुलीङ्गी ठिम्गी पि धाङ् थोङ्नाङ्गी ड ल घन्दुक् भ्रिंयबे भ्रंयवलराङ् थुक्ना अक् खेज्ये मिथोप्केन् बेत् ।

थो सुम्ज्यु ३०

ज्यागाक् पोङ्ज धाङ् मि सु ला अक् हिगी घम्ज्यगी नाङ्न ढिबे वाङ्ज्य धाङ् राङ्मेन् दिब डुप्तु मिच्चीच्येगी साम्ल खुर्न गोचुक् लेलुङ् सोसोराङ्गी राङ्ज्यील पिन तेन लप्दु चीत् मिथुप्केन् बेत् ।

Dejaप थिकेपा ल्होमी
महासचिव
ल्होमी (शिङसा) कल्याण केन्द्र
केन्द्रीय कार्यालयो
काठमाडौं, नेपाल ।

LHOMI (SHINGSA) KALYAN KENDRA • Secretariat of central Committee • Kathmandu, Nepal • Estd: 2055